

SOUHRN HLAVNÍCH POZNATKŮ

Demografický vývoj

- Na konci roku 2013 žilo v kraji 636,4 tis. obyvatel; během roku se jejich počet opět snížil vlivem vyššího počtu zemřelých nad narozenými i vyšším počtem vystěhovalých nad přistěhovalými.
- Počet narozených dětí stagnuje; pokračuje trend zvyšování podílu dětí narozených neprovdaným matkám.
- Nemoci oběhové soustavy zůstávají nejčastější příčinou úmrtí u téměř poloviny zemřelých v kraji.
- Vzrostl počet vystěhovalých; počet přistěhovalých zůstává beze změny.
- Už čtvrtým rokem přetrvává počet sňatků na nejnižších hodnotách v historii, průměrný věk snoubenců nadále roste.
- Stejně jako v celé ČR i v kraji vzrostl počet rozvodů, k rozvodu se rozhodují i dvojice žijící v dlouhodobém manželství.
- Stárnutí populace dokumentuje zvyšující se průměrný věk obyvatel a také zvyšující se podíl osob v nejstarší věkové skupině nad 65 let věku.

Sociální vývoj

- Počet zaměstnaných v národním hospodářství byl nejnižší od roku 2004.
- Míra ekonomické aktivity byla nejnižší mezi kraji, meziročně se zvýšil počet osob ekonomicky neaktivních a nezaměstnaných.
- Obecná míra nezaměstnanosti vzrostla a nárůst byl nejvyšší mezi kraji.
- Počet uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce v kraji byl na konci roku 2013 vyšší než v předchozím roce; podíl nezaměstnaných byl třetí nejvyšší mezi kraji.
- Podíl dlouhodobě nezaměstnaných byl nejvyšší za posledních devět let.
- Průměrná mzda byla podle výsledků MPSV ČR čtvrtá nejnižší mezi kraji.
- Dlouhodobě jsou vypláceny nejnižší důchody, v prosinci téměř třetina starobních důchodců pobírala zkrácený předčasný důchod.
- Počet dětí v mateřských školách byl nejvyšší za posledních 17 let, mírně se zvýšil i počet žáků základních škol, ale v souladu s demografickým vývojem poklesl počet středoškoláků a ubylo studentů vysokých škol bydlicích v kraji.
- Počet usmrcených při dopravních nehodách byl v roce 2013 nejnižší za posledních 18 let.

Ekonomický vývoj

- Hrubý domácí produkt po krizovém roce opět začíná růst.
- Hlavním pilířem krajské ekonomiky zůstává zpracovatelský průmysl.
- Hodnota čistého disponibilního důchodu domácností v přepočtu na 1 obyvatele zůstává z celorepublikového hlediska podprůměrná.
- Nejvíce živnostníků v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu provozuje svou činnost na Jesenicku.
- Výdaje na výzkum a vývoj i počet zaměstnanců zabývajících se výzkumem se zvyšují.
- Osevních ploch i přes mírné meziroční rozšíření z dlouhodobého hlediska ubývá; sklizeň obilovin, cukrovky technické a řepky byla oproti předchozímu roku vyšší; pokles stavu skotu se zastavil; počet chovaných prasat v podnicích kraje pokračuje v každoročním poklesu.
- Tržby velkých průmyslových podniků v kraji za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy přesáhly 100 mld. Kč, ale byly druhé nejnižší mezi kraji ČR.
- Ve stavebnictví klesl počet zaměstnanců, snížily se jejich mzdy, klesl i objem stavebních prací provedených na území kraje.
- Bytová výstavba je v útlumu; počet zkolaudovaných bytů byl nejnižší od roku 2004; vydaná stavební povolení dosáhla historického minima.

Životní prostředí

- Průměrná obytná plocha dokončených bytů v kraji byla v rámci ČR druhá nejnižší.
- Cestovní ruch mírně ožívá; roste počet ubytovaných, ale průměrná délka jejich pobytu se snižuje.
- Nejdelší průměrná délka přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v kraji patřila Čechům; zahraniční hosté jezdí nejčastěji ze sousedních zemí.
- Ekologické zemědělství je na vzestupu; vzrostl počet ekologicky hospodařících zemědělců a zvyšuje se podíl ekologicky obhospodařované půdy.
- Především kvůli vysokým cenám klesá spotřeba vody v domácnostech.
- Kvalita ovzduší se mírně zlepšuje; nejhorší kvalita ovzduší zůstává na Přerovsku.
- Produkce odpadu na jednoho obyvatele roste; hlavním producentem odpadů zůstává stavebnictví a zpracovatelský průmysl.
- Investice na ochranu životního prostředí na 1 obyvatele meziročně vzrostly o více než dvě třetiny.